

DAVUD
PEYGAMBER
VE MÜZİK

Z

D

AVUD peygamberin çobanlık yaptığı gençlik yıllarından krallık dönemine kadar müziğe büyük önem verdiğini

biliyoruz.

Kutsal Kitap'ta birçok ezgi ve ilahinin sözleri yer alır, fakat ne yazık ki melodileri tarihe karışmıştır. Zebur olarak bilinen Mezmurlar kitabındaki şiirlerin üslubuna bakıldığında eşliğin-deki müzik ve melodinin huşu uyan-dırdığına dair bir kanaat belirtilir. Buna mukabil, kullanılan çalgılar hakkında Kutsal Kitap'ta çok az bilgi verilmektedir. Bu yüzden, Davud peygamberin ne tür bir lir çaldığı detayları ile bilinmez, ancak bazı tefsirlerde ahşap bir lir olduğu yorumu yapılmıştır.

Öte yandan, daha belirgin olarak bilinen şey, müziğin o dönem insan hayatında ve ibadetlerde önemli bir yere sahip olduğudur. Kralların taç giyme törenlerinde, dinî ayinlerde ve savaşlarda müzik çalınırdı. Saraylarda, düğünlerde, üzüm ve tahıl hasadı kutlamalarında ve aileler bir araya geldiğinde insanlar müzikle eğlenirdi. Namı kötü olan yerlerde de çalındığından müzik maalesef insanlara olumsuz şeyler de çağırıyordu. Birinin hayatı sona erdiğinde ise müzik ölen kişinin yakınlarını teselli ederdi.

Müzik aynı zamanda yılın önemli günlerini ilan etmek için kullanılırdı. Yeni Ay ve bayramlar iki gümüş borazanla duyurulurdu. Azatlık Yılı'nın Kefaret Gününde de borunun çalınmasıyla köleler salıverilir ve insanlara kaybettikleri topraklar ve evler geri verilir. Özgürlüğüne ve mallarına tekrar kavuşmayı özlemle bekleyen yoksul insanlar için bu müzik bir yaşama sevinci oluştururdu.

Mezmurların yarısından fazlası Davud peygamberin müzisyenliği ve şairliği ile ilgilidir. Çocukken bir çoban olmasından dolayı koyunlarını otlattığı Beytullahim çayırıları, çayların şırıldayarak akışı ve kuzuların meleyişi gibi doğal 'müziğin' güzelliğinden etkilenen

genç Davud lirle çaldığı melodiler eşliğinde Yaratıcısına şükrederdi.

Davud gençken o kadar güzel lir çalıyordu ki, bu yeteneğini duyan Kral Saul onu sarayına müzisyen olarak aldı. Saul içi sıkıldığında Davud'u yanına çağırırdı ve onun çaldığı güzel melodileri dinleyerek rahatlardı. Zihnini kaplayan kötü düşünceler geçip gider, kendini yeniden huzurlu hissedirdi.

Davud'un, Tanrı'nın ilhamıyla bestelediği mezmurlar, hayatın derin meselelerinden çobanlığa kadar çok çeşitli konularda şiirler içermektedir. Şükran ifadeleri, tarihsel olaylar, üzüm hasadının sevinci, şatafatlı bir saray açılışı, anılar ve umutlar, Tanrı'ya sunulan dualar ve yakarışlar bu konulardan sadece birkaçıdır.

Davud peygamber, neşeli bir mizaca sahip olduğundan canlı ve hareketli müzikleri seviyordu. Kralken ahit sandığını Sion Dağına getirttiğinde bu sevinçli olayı oynayıp zıplayarak kutladı. Metinden anladığımız kadarıyla o sırada çok hareketli bir müzik çalıyordu. Eşi Mikal oynadığını görünce onu küçümsemi, fakat Davud buna aldırış etmedi. Yehova'yı çok seviyordu ve bu müziği duyunca yüreği öyle sevinçle dolmuştu ki Tanrı'nın önünde oynayıp zıplamak istemişti (2. Samuel 6:14, 16, 21).

Bütün bunların yanında Davud yeni müzik aletleri de icat etti (2. Tarihler 7:6). Davud peygamberin, olağanüstü yeteneklere sahip bir sanatçı, zanaatkâr, şair, bestekâr ve müzisyen olduğunu öğreniyoruz.

Kral Davud'un bıraktığı miraslardan biri Yehova'nın evinde ilahi söylenmesi için yaptığı düzenlemeydi. İlahi söyleyecek ve çalacak 4 bin kişinin başına Asaf'ı, Heman'ı ve Yedutun'u atadı ve bu grubun eğitilmesi için 288 uzman görevlendirdi. Her yıl yapılan üç büyük bayramda bu 4 bin kişi hep birlikte mabette ilahi söylerdi.

Mabette sadece erkekler ilahi söylerdi. 46. Mezmur'un üst yazısındaki "Kızlar makamında" ifadesi bu

mezmurun ince sesle söylendiğine ya da tiz sesli çalgılarla çalındığına işaret eder. 3. Mezmur gibi Davud'un bestelediği birçok ilahi müzik eşliğinde söylenirdi, bazı ilahiler de Mezmur 42:5, 11 ve 43:5'teki gibi nakaratlar içerirdi. İki grubun ya da iki kişinin karşılıklı söylediği ilahiler de çok beğenilirdi. 24. Mezmur da bu şekilde söylenirdi. Bu mezmur şüphesiz ahit sandığı Sion Dağına getirildiğinde söylenmek üzere bestelenmişti (2. Samuel 6:11-17).

Kutsal Kitap'ın onda biri böyle ilahilerden oluşur ve Mezmurlar kitabı bütün insanları ilahilerle Yaratıcıyı yüceltmeye davet eder (Mezmur 150). Müzik insana bütün dertlerini unutturur ve acılara merhem olur. Aynı zamanda Kutsal Kitap keyfi yerinde olanların da ilahilerle sevincini dile getirebileceğini söyler (Yakup 5:13).

Müziği icat eden insan değildir. Kutsal Kitap mecazi bir dille gökte de müzik olduğunu söyler. Meleklerin Yehova Tanrı'nın tahtının etrafında lir çalıp ilahi söyleyerek O'nu yücelttiğinden bahseder (Vahiy 5:9; 14:3; 15:2, 3). Tanrı bizi de müzik duygusuyla yarattığından hislerimizi enstrüman çalarak ya da şarkı söyleyerek ifade etmek isteriz. Evet, müzik her şeyden önce Yaratıcı-mızdan bir hediyedir (Yakup 1:17).

Telli çalgıların arasında ud, lir ve on telli saz gibi müzik aletleri bulunurdu (Mezmur 92:3). Bunlar Alamot ya da Şeminit'e göre akort edilirdi, anlaşılabilir bunlar üst ve alt oktavların isimleriydi. Üflemeli çalgılardan birkaçı kaval, flüt, boru ve 'yüksek sesle' çalınan borazandı (Hâkimler 5:16; 2. Tarihler 7:6; 1. Samuel 10:5; Mezmur 150:3, 4). Mabedin açılışında 'hep bir ağızdan', yani aynı tonda ilahi söyleniyor ve borazan çalınıyordu (2. Tarihler 5:12, 13). Vurmali çalgıların arasında da tef, çingirak ve 'ardıc ağacından yapılmış çeşitli çalgılar' vardı. Bu tür çalgılar içinde 'güzel sesli' küçük ziller ile 'cınlayan' büyük ziller de vardı (2. Samuel 6:5; Mezmur 150:5). **Z**